

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

595

Vragen van de leden **Van Esch** en **Wassenberg** (beiden PvdD) aan de Ministers voor Natuur en Stikstof, van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Justitie en Veiligheid over *de illegale handel in traditionele medicijnen, gemaakt van bedreigde en beschermde dier- en plantsoorten* (ingezonden 28 november 2023).

Mededeling van Minister **Van der Wal-Zeggelink** (Natuur en Stikstof) (ontvangen 13 december 2023).

Vraag 1

Kent u het onderzoek van de Environmental Investigation Agency (EIA), waaruit blijkt dat er nog steeds op grote schaal traditionele medicijnen worden verkocht, waarin bedreigde en beschermde diersoorten zijn verwerkt: de neushoorn, tijger, pangolin en luipaard?¹

Vraag 2

Wist u dat er in tenminste 88 traditionele medicijnen en producten delen van luipaarden en pangolins worden gebruikt, gefabriceerd door 72 Chinese bedrijven en onder licentie van de Chinese Overheid (National Medical Products Administration of China)? Zo ja, kunt deze producten werven van de Nederlandse en Europese markt?

Vraag 3

Bent u het eens met de conclusies van de onderzoekers dat als we niets doen, deze bedreigde dieren dreigen te verdwijnen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

Kent u het artikel «Drugshandelaren controleren nu ook de illegale handel in goud, tijgers en hardhout»?²

¹ Environmental Investigation Agency, 23 oktober 2023, «We reveal the global investors in traditional medicines made with endangered wildlife» (<https://eia-international.org/news/we-reveal-the-global-investors-in-traditional-medicines-made-with-endangered-wildlife/?fbclid=IwAR3nSIFrcFYHJbs1e6Epp3sJdU0Gfk4iGL7WJI4BkGNQYxLyaMPIzrnRsig>).

² Trouw, 9 oktober 2023, «Drugshandelaren controleren nu ook de illegale handel in goud, tijgers en hardhout» (<https://www.trouw.nl/verdieping/drugshandelaren-controleren-nu-ook-de-illegale-handel-in-goud-tijgers-en-hardhout-be5e59c4/>).

Vraag 5

Deelt u de mening dat illegale handel in bedreigde wilde dieren en planten, onder meer gedreven door een toenemende vraag naar traditionele medicijnen die zijn gemaakt van bedreigde dier- en plantsoorten, niet duurzaam is, temeer daar uit onderzoek blijkt dat deze handel in toenemende mate in handen is van georganiseerde criminaliteit? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Deelt u de mening van onderzoeker Van Uhm dat dit soort criminaliteit op grootschalige wijze de natuur vernietigt, zodat dit feitelijk ecocide is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u dit onder de aandacht brengen op internationale gremia?

Vraag 7

Deelt u de mening dat het van enorm belang is dat de World Health Organization (WHO) een standpunt inneemt of een uitspraak doet over het gebruik van bedreigde dier- en plantsoorten in traditionele medicijnen, gezien de conclusies van bovenstaande onderzoeken? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat bent u van plan hiervoor te doen?

Vraag 8

Kunt u aangeven in welke internationale gremia en fora u dit jaar aandacht heeft gevraagd voor illegale handel in bedreigde en beschermde diersoorten en de link met zoönosen, conform uw toezegging in antwoord op vragen van Partij voor de Dieren?³

Vraag 9

Kunt u aangeven wat u heeft ingebracht over illegale handel van traditionele medicijnen, die zijn gemaakt van bedreigde en beschermde dier- en plantsoorten, tijdens de eerste WHO Traditional Medicine Global Summit, die plaatsvond op 17 en 18 augustus jongstleden?

Vraag 10

Wat gaat u eraan doen om traditionele medicijnen, die zijn gemaakt van bedreigde dieren, te agenderen tijdens de World Health Assembly in mei 2024?

Vraag 11

Hoe gaat u ervoor zorgen dat andere landen zich ook uitspreken tegen het gebruik van dit soort medicijnen, waarvan de productie een extra aanslag betekent op bedreigde dier- en plantsoorten en daarmee een bedreiging vormt voor de biodiversiteit?

Vraag 12

Kunt u bevestigen dat u de conclusies van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)-rapport «Kruidenproducten uit de traditionele Chinese geneeskunde, Een verkennende studie naar aard, omvang en gebruik» niet ondersteunt? Wat maakt dat u meent dat het RIVM geen gelijk heeft?⁴

Vraag 13

Hoe staat het met de bewustwordingscampagne die u dit jaar zou ontwikkelen over illegale handel in bedreigde dier- en plantsoorten? Wanneer deelt u deze met de Kamer?

Mededeling

De schriftelijke vragen van de leden Van Esch en Wassenberg (beiden PvdD) aan de Ministers voor Natuur en Stikstof, van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Justitie en Veiligheid over de illegale handel in traditionele

³ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2022–2023, nr. 3564.

⁴ RIVM, 2014, «Kruidenproducten uit de traditionele Chinese geneeskunde, Een verkennende studie naar aard, omvang en gebruik» (<https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2014-0129.pdf>) blz. 29.

medicijnen, gemaakt van bedreigde en beschermde dier- en plantsoorten (kenmerk 2023Z19482) van 28 november 2023, kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. De beantwoording vergt interdepartementale afstemming en afstemming met betrokken overheidspartners. Ik zal u de antwoorden mede namens de Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Justitie en Veiligheid zo spoedig mogelijk toesturen.